

Петко Тодоров

Орисници

Едвам на чукаря тинтявата приведе стрък да размива свенлива момина сълза, а зад трънката кукуряка подмигна на сгушена теменужка и върляя присмехулко месец подаде рог. Цяло горско присое плахо се смърлуши, докле не излезе от пещера стара вещица да прочете през басма дните му. Тогава доде ред и за него, за преварилия късмет месечко, и той пребледня, стъписа се, като че го налетя да се повърне, отдето е дошел. Взеха преднина звездите – срамежливи, спогледат, усмихнат се като току-що промомени девойки. Докато блещукат, трептят, виж – премигнаха, – полетят чак вдън-земя провалени. Кръсти се, като ги зарне тогава и овчар, и друмник из друма, защото видиш ли да се откъсва звезда – някоя грешна душа отива на онзи свят.

Най-добре вещаят и прокобяват орисниците по тях, по звездите. Те беряха китки тази вечер татък въз тилилейско горъе, каго една посочи с костелив пръст: на край небото трепна нова звездица – родил се е отрок. Тозчас се емнаха три орисници да дирят люлката му – всяка да го полюшне и ориса. Превалиха падините, хукнаха по реката надолу, там сред ведри клисури се свива селото. Как е всичко задрямало околоръст! Горѐ на хълма, в сенчестия сумрак на сливака, угледна къщичка се белей и дим като бял стълб се вие из комина. Род е подновен днес и беловласия свекър е заклал курбан на свои и роднини. Вред къщи виси опъната цедилка, а в нея първина момчана рожба, първи сън заспала.

– Дай му, боже – спря се запъхтяна над люлката орисница, – ум и сръки. Дай му ширина в душата, цял свят в нея да вмести. И небо, и земя от край до край с ум да обходи.

– Дай му – пресече втората, – дай му крепки крила на духа: в миналото да се връща, в бъдещето да прехвърква – над всичко възмогат да влада и реди...

– Нека! – прекъсна трета припряно. – Но едно сал да не може: вън от себе да излезе. В кожата си да се пражѐ. И на небото да сещѐ пак земята. Кожата му дори да загние, пропука и се покрие в струпъе, в нея да си остане пак и пак ветрове да гони.

Сякаш досетил насън, отрока се сепна, заплака. Стара баба се отдели от трапезата, прекръсти го и пак се повърна при гостите да приказва своите разправи. А орисниците вече хукнаха през коминя и отново полетяха през ясната нощ.

Под сребърното було на месеца се мъдрят дървесата около къщи. Но ей ветрец полъхна от реката и ниско приведе листа прясната малина, отвъд през сплетени храстѐ се лъсна златна ябълка – и безмълвно се спотаиха пак, и задрямаха.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Инна Атанасова

Публикация

П. Ю. Тодоров, Събрани произведения в три тома; „Български писател“, С. 1957

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7484>]